

Grécko si za proeurópsku vládu kupuje čas

ik, am, reuters
Atény

Dezignovaný premiér Antonis Samaras včera finišoval so zostavením proeurópskej koalície a jeho tím sa už chystal na vyjednávania o zmäkčení záväzkov, ktoré Grécko vzalo na seba výmenou za medzinárodný záchranný balíček na odvrátenie bankrotu krajiny.

Samarasova Nová demokracia v nedeľných voľbách tesne porazila ľavicových radikálov Alexisa Tsiprasa. Kým Tsipras voličom sľuboval, že memorandum s bolestivými záväzkami ihneď vypovie, Samaras sa chce pokúsiť aspoň o zmierenie podmienok pomoci.

„Pán Samaras mieni rešpektovať zmluvné záväzky Grécka, ale bude aktívne a agresívne znovu rokovať o memorande,“ povedal jeho ekonomický poradca Dimitros Tsmokos.

Grécko sa pred štvrtým rokom zaviazalo, že v rokoch 2013 a 2014 spraví ďalšie rozpočtové škrtky za 11,7 miliardy eur. Samaras i jeho nový koalíčný partner, líder socialistov Evan-

„ Nová vláda sa musí pridržať záväzkov, s ktorými krajina súhlasila.

Angela Merkelová
nemecká kancelárka

gelos Venizelos, by teraz chceli dosiahnuť aspoň dvojročný odklad. Viacerí európski politici si tiež myslia, že za to, že Grécko nepodľahlo sociálnemu populizmu Tsiprasa, by si zaslúžilo dostať príležitosť nadýchnuť sa. Berlín, ktorý znáša najväčšiu ťarchu záchranného balíčka pre Atény, sa však s prísľubom odmeny neponáhla. „Nová vláda sa musí pridržať záväzkov, s ktorými krajina súhlasila,“ vyhlásila na summite G20 v Mexiku nemecká kancelárka Angela Merkelová.

Aj v tomto prípade totiž platí, že čas sú peniaze. „Predĺženie rozpočtových cieľov by automaticky znamenalo dodatočnú potrebu vonkajšieho financovania,“ upozornil Jörg Asmussen z vedenia Európskej centrálnej banky. Dvojročný odklad záväzku znížiť rozpočtový schodok pod tri percentá by si vyžiadala ďalších 16 miliárd eur, ktorými by Grécko mali vypomôcť európske krajiny.

O zmiernení gréckych záväzkov z memoranda však popri Novej demokracii a socialistoch ešte nástojčivejšie hovorí tretí nádejný partner Samarasovej koalície - Demokratická ľavica. Ak sa táto malá strana pripojí k dvom veľkým, nová vláda bude mať v 300-členom parlamente namiesto 162 poslancov až 179. To už je dostatočne stabilná väčšina, ktorá by mohla odolať aj predpokladanému silnému tlaku ulice, keď na jeseň ľavicoví radikáli začnú proti novým úsporným opatreniam mobilizovať nespokojné masy.

Samarasova vláda chce tvr-

Obchody Všetko za euro Grékom ešte zostanú. Výsledky volieb a rýchle zostavovanie vlády odchod z eurozóny nateraz zažehnali. FOTO: SITA/AP

do rokovať, nechystá sa však vydierať Brusel vypovedaním svojich záväzkov. „Prístup koalície, ako ho môžeme vidieť z vyjadrení politických lídrov, ráta s pokračovaním memoranda a doterajších dohôd, ale aj pokusmi vylepšiť ich niektoré aspekty, ktoré zjavne nefungujú. Treba napríklad spojiť

rozvoj s úspornými opatreniami,“ nazdáva sa Stella Ladiová, politologička z Univerzity Pantheon. „Budú vyjednávať s Európou, ale myslím si, že si uvedomujú, že nemôžu zmeniť podstatu memoranda,“ dodala pre Pravdu na adresu členov rodiajacej sa vládnej koalície.

© AUTORSKÉ PRAVA VYHRADENÉ

Za porážku môže Sarkozy, frfle francúzska pravica

svk, reuters, čtk
Paríž

Bol to hlboký pád. Ešte pred mesiacom mala francúzska pravica prezidenta i parlament a teraz nemá nič. Do zákonodarného zboru sa navyše po rokoch znovu dostali extrémisti, ktorých podpora rastie. Konzervatívnu pravicu preto čakajú ťažké časy. Nie lenže prišla o lídra, ale bude musieť znovu nájsť svoju tvár. Sarkozyovský recept nezabral a práve politiku bývalej hlavy štátu mnohí konzervatívci otvorene označujú za príčinu krutej prehry.

„Posun doprava zlyhal,“ vyhlásil bývalý premiér Jean-Pierre Raffarin. Za počiatok

Nicolas Sarkozy

úpadku pre denník Le Monde označil Sarkozyho prejav z Grenoble, v ktorom bývalý prezident prvý raz spojil neistotu francúzskych občanov

s prístahovalectvom. Sarkozy v predtuchu tesného súboja čoraz viac lovil v tábore voličov krajnej pravice. Svojou kritikou prístahovalcov, islamu a menšín si však Elyzejský palác nezachránil. Napokon, len legitimizoval Národný front Marine Le Penovej, ktorá v prvom kole prezidentských volieb získala takmer osemnásť percent hlasov.

Niektorí členovia Sarkozyho strany zašli ešte ďalej. V minulosti panovala medzi pravícou a ľavicou dohoda, že ak do druhého kola postúpi jeden z nich proti zástupcovi Národného frontu, podporia sa navzájom. Teraz Sarkozyho strana tento záväzok odmietla. Bývalá ministerka Nadine Mo-

ranová dokonca priamo požiadala voličov Národného frontu o podporu, keďže „majú rovnaké hodnoty“. Moranová napokon neuspela, no jej snaha len zviditeľnila rozkol medzi tradičným republikánskym krídlom Združenia pre ľudové hnutie a frakciou, ktorá vidí v narastajúcom počte voličov Národného frontu záchranu - ostatne extrémisti dostali v prvom kole parlamentných volieb vyše 13 percent hlasov, polovicu zisku pravice.

Nadbiehanie extrémistom však vyvolalo v strane ostré reakcie. „Keď počujem niektorých ľudí hovoriť o rovnakých hodnotách s Národným frontom a o slabosti pre Marine Le Penovú, pýtam sa, čo bude ďal-

lej? Pôjdeme spolu na pohárik?“ vyhlásil bývalý minister hospodárstva François Baroin pre rádio RTL. Bývalý šéf diplomacie Alain Juppé zase vyzval spolustraníkov, aby si ujasnili svoje hodnoty a exministerka športu Chantal Jouanová jasne označila za príčinu porážky koketovanie s extrémistami.

Bývalý šéf Elyzejského paláca však má teraz iné starosti ako ponosy spolustraníkov. Mesiac po odchode z úradu sa mu skončila prezidentská imunita a už čelí prvej žalobe za zneužitie právomocí. Podľa všetkého nebude jediná, hoci šance na odsúdenie Sarkozyho sú veľmi nízke.

© AUTORSKÉ PRAVA VYHRADENÉ